

פניני חיים

תורתו של הרב דרוקמן זצ"ל
סביב שולחן השבת

פרשת יתרו

עשרת הדיברות - הדרכת האדם כולו

של האדם. כן גם בלוח השני; "לא תרצח", "לא תנאף", "ולא תגנוב" הן מצוות הנוגעות למעשים' הדיבר שאחריו עוסק בדיבור: "לא תענה ברעך עד שקר", והדיבר האחרון שבעשרת הדיברות מתייחס למחשבה: "לא תחמוד".

אם נתבונן, נשים לב כי לעומת המצוות שבין אדם למקום, שם התחילה התורה בעניינים הנוגעים למחשבה, המשיכה בדיבור, וסיימה במעשה, במצוות

שבין אדם לחברו הסדר הפוך: ראשית המעשה, לאחר מכן הדיבור, וְכֵלָה במחשבה. בדברים אלו יש מסר חשוב ביותר. כל אדם מבין שעניינים שבין אדם למקום קשורים לאמונה, דהיינו למחשבה, אך היהדות מחדשת שאין די באמונה בלב. על האמונה

להתבטא לא רק בדיבורו של האדם מישראל אלא אף במעשיו. גם בלוח השני מודגש חידושה של תורתנו; העובדה שאין לפגוע בחבר במעשים היא דבר מובן, פשוט. אך התורה לא מסתפקת בכך ומורה כי עלינו להישמר מפגיעה בזולת גם בדיבור, ואפילו במחשבה.

חוקים אנושיים קובעים לאדם מה לעשות, ולכל היותר מה לומר. תורתנו האלוהית מכוונת את האדם כולו לחיי קדושה וטהרה, בין אדם למקום ובין אדם לחברו, במחשבה דיבור ומעשה.

במרכזה של פרשת יתרו, נמצאת ההתגלות האדירה, החד-פעמית, של ריבונו של עולם אל בני ישראל. הקדוש ברוך הוא יורד על הר סיני, ומצווה אותנו את עשרת הדברות. בעשרת הדברים הללו מודגשת כוונת התורה באופן כללי: הדרכת האדם כולו, על כל רבדיו וחלקיו.

ראשית, כפי שתרי"ג המצוות מחולקות למצוות שבין אדם למקום ומצוות שבין אדם לחברו, כך גם בעשרת הדיברות, ה'לוח' הראשון מוקדש לבין אדם למקום, והשני לבין אדם לחברו. בנוסף, תרי"ג המצוות מדריכות את האדם כולו, כלומר, התורה איננה מורה לנו רק אילו מעשים עלינו לעשות ומאילו מעשים להימנע, אלא גם מדריכה אותנו ביחס לדיבורנו ומחשבותינו.

התורה מחנכת אותנו לשלמות בכל המובנים. הדרכה כוללת זו באה לידי ביטוי מיוחד בעשרת הדברות.

שתי הדיברות הראשונות בלוח הראשון הם: "אנוכי" ו"לא יהיה לך", כלומר עיקר עניינם הוא האמונה שנמצאת בלב ובמחשבה. הדיבר השלישי הוא "לא תישא" שמתייחס אל הדיבור, ושתי הדיברות שאחריו, "זכור את יום השבת" ו"כבד את אביך ואת אימך" מתייחסות למעשים. יש כאן הדרכה אלוהית שמתייחסת לאדם כולו, למחשבתו, לדיבורו, ולמעשיו

התורה מחנכת אותנו
לשלמות בכל המובנים,
במחשבה דיבור ומעשה

מעוניינים להרחיב?

סרקו את הקוד לצפייה
בדברי הרב דרוקמן זצ"ל

פניני חיים

אולי

תורתו של הרב דרוקמן זצ"ל סביב שולחן השבת

פְּרָשֶׁת יִתְרוֹ

פְּרָשֶׁת
לַשַּׁבָּת

הדוד מאמריקה

הרי אני מכיר אותו, נפגשתי אתו כבר כמה פעמים בבקורים הקודמים שלו. אתם לא נפגשתם אתו, אתם צריכים סימנים, אבל מי שמכיר ונפגש אתו ישירות – יודע בוודאות שזה הוא ואינו צריך סימנים והשערות."

יש עמים מבלבלים, שאינם בטוחים מי הוא האלוקים האמתי, אז הם מנסים להסביר למה אמונה אחת הגיונית יותר מאמונה אחרת. אבל גם לאחר כל החקירות וההסברים, הם אינם יודעים בוודאות שהם מצאו את האלוקים האמתי, ותמיד נשאר להם ספק.

אך יסוד האמונה של עם ישראל הוא מעמד הר סיני, שבו אין השערות, אלא ודאות. מעמד אדיר שבו כלנו נפגשנו עם בורא עולם ושמענו את קולו! הוא דבר אתנו ישירות! אחרי מפגש כזה אין שום צורך בראיות והוכחות שה' קיים ושאת התורה נתן לנו בורא העולם. ה' ספר לנו בעצמו את הכל במתן תורה!

אמונה מתוך מפגש ישיר עם אלוקים חזקה הרבה יותר מאמונה הבאה מתוך נסיון של אדם לחקר בשכלו ולנסות למצא את האמת. אשרינו ומה טוב חלקנו שזכינו להיות בניו של הבורא יתברך!

"אתה חושב שזה הוא?", שאל נחמן את אחיו דוד כשהגיעו לתחנת האוטובוס שליד ביתם. "אני לא בטוח, אבל אני מזהה אצלו כמה סימנים שזה הוא, אז יכול להיות שכן", ענה. "מה הסימנים שמצאת?" שאל נחמן, ודוד פרט: "אמא אמרה שהוא רזה, נועל נעלים שחרות, ויש לו זקן קטן". נחמן הסכים, אך הוסיף: "זה אמנם נכון, אבל אמא גם אמרה שהוא מבגר קצת, והאיש הזה נראה ממש זקן". השתררה שתיקה קצרה, ואז נחמן הצביע על אדם אחר: "אולי זה הוא? אני רואה אצלו את כל ארבעת הסימנים שאמא אמרה! בוא נלך אליו ונציע ללוות אותו הביתה". הפעם דוד הוא שהעלה ספק: "התאור באמת יכול להתאים, אבל האורח שלנו מגיע מאמריקה, והאיש הזה לא נראה כמו מישהו משם".

בעודם מתלבטים, הגיע בן הדוד שלהם, הראל, רץ לכוון האיש בתחנה וחקק אותו, "דוד ג'ף! ברוך הבא לישראל!". נחמן ושמואל המפתעים לא הבינו איך הראל ידע בכזאת ודאות שזהו דוד ג'ף מאמריקה.

לאחר קבלת הפנים החמה שעשו לאורח בביתם, נגשו נחמן ודוד אל הראל. "אמא נתנה לנו סימנים רבים לזהות את דוד ג'ף, ועדין התלבטנו, איך היית בטוח שזה הוא?" פרסו השנים את תמיהתם, והראל הסביר: "מה השאלה?"

תלמידים גספרים

מחיבות בלי גבולות

תלמידה של הרב באה אליו עם בן זוגה לפני חתונתם. הזוג בקש להתייעץ איזה ספר ללמד לקראת החתונה. הרב אמר שהוא רוצה לחשב על כך, והבטיח לחזור אליהם בעוד כמה ימים. בינתיים פרץ מבצע צבאי, והחתן המיעד גיס להלחם בעזה. לאחר כמה ימים, עמק בתוך עזה, פנה המג"ד לאותו בחור ואמר לו שיש לו שיחת טלפון, "חיים רוצה אותך". השיחה הגיעה במכשיר טלפון מיוחד שיש רק למפקדים בכירים (נקרא: "ורד הרים"). בתחלה הוא לא הבין מי זה החיים הזה שמחפש אותו. אולם, כששמע את הקול הצרוד והחם בטלפון, הוא הבין שזהו הרב חיים דרוקמן! בעוד הבחור מתפלא מדוע טרח כל כך הרב להשיג אותו בטלפון מיוחד בתוך הקרבות, הסביר לו זאת הרב בעצמו בפשטות שלו: "התחיבתי להחזיר לכם תשובה בתוך כמה ימים, לא רציתי לעכב אתכם יותר מדי...". איזו מחיבות ומסירות בלי גבולות (תרתי משמע...) היתה לרב לכל אחד ואחת!

שבת שלום!

פניני חיים

חידות על שיעורי הרב חיים מאיר דרוקמן זצ"ל
על פי ספרו "התורה לדורנו" לפרשות השבוע

פרשת יתרו

חידה למיטיבי לכת

האם תדע לומר - מנין אמונתך?
כיצד אליך באה - ומה מקור דתך?
וכי סבך קבל - או שאחר אותו המיר,
האם אימו עליו - או שרצה הוא להחמיר?
וזרע האבות - מה מקור דתם?
היכן היא מתחילה - ומה אמונתם?

- 1 מהו ההבדל ההיסטורי בין מקור האמונה היהודית - לזה של אמונת שאר הדתות?
- 2 מדוע עדיפה מסורת המבוססת על עם שלם - ממסורת המבוססת על יחידים?

חידה לילדים:

ישנן כמה דרכים להגיע לאמונה בקדוש ברוך הוא.

- 1 איזו דרך להכרת ה' התחדשה בפרשת השבוע?
- 2 כיצד הגיע אברהם אבינו בתחילת דרכו להכרה בה'?
- 3 כיצד התחזקה אמונתו של אברהם אחר כך?

לשליחת
תשובות
לחצו כאן <<